

NATURBRUKETS
YRKESNÄMND

Mars - augusti 2021

NYHETSBREV nr 40 – till styrelsen

Välkommen till NYN:s nyhetsbrev som under resp. rubrik i kronologisk ordning redogör för yrkesnämndens löpande verksamhet. Nyhetsbrevet utkommer ca två gånger per år. Läs gärna mer på www.nyn.se där samtliga nyhetsbrev, årsredovisningar och annan angelägen information om yrkesnämndens verksamhet publiceras.

Myndigheter och departement

Myndigheten för yrkeshögskolan

4 mars besvarades en enkät från Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH. I linje med Valideringsdelegationens initiativ fortsätter Myndigheten för yrkeshögskolan att följa upp branschvalidering inom ramen för uppgiften att följa och stödja det utvecklingsarbete som pågår inom valideringsområdet nationellt och regionalt. Uppföljningen av branschvalidering blir underlag för en rapport som ska vara färdig i slutet av april och som efterfrågas av den GD-grupp för myndighetssamverkan inom kompetensförsörjning som myndigheten leder. Uppföljningen kommer också att användas i ESF-projekten Branschvalidering – Operativ och Strategisk Samverkan (BOSS) och Valideringslyft för att sprida kännedom om och användning av branschmodellerna nationellt och regionalt. BOSS är ett projekt som finansieras av Europeiska Socialfonden. BOSS startade 1 januari 2018 och avslutas 31 december 2021. Projektet vänder sig till företrädare för centrala branscher som arbetar med att utveckla och kvalitetssäkra validering av yrkeskompetens.

6 april hölls branschmöte med Myndigheten för yrkeshögskolan. Närvarande: Michael Insulander, Sara Westholm, Anja Westberg, Marcus Söderlind, Kristin Wiklund, Carina Wallin, se minnesanteckningar nedan:

Utfallet 2020

1482 ansökningar totalt, 29 ansökningar inom det gröna området varav 18 beviljades. Beviljandegraden inom det gröna var 62% jämfört med den totala beviljandegraden på 33%. De som fått avslag har för de flesta varit en sämre beskrivning av efterfrågan eller anknytningen till arbetslivet. Ingen ansökan har fått avslag pga. att utbildningen inte varit på rätt nivå.

Gårdsmästarutbildning kan vara på gång att söka. Den är lite mer jordbruksmässig än driftledaren, men det är bara en nyansskillnad.

LIA är ett viktigt inslag i utbildningarna, särskilt inom trädgård och odling.

En diskussion om utbildningen till djurvårdare. Tidigare har myndigheten gått igenom nivån för utbildningen tillsammans med Skolverket med anledning av de kurser som finns på Naturbruksprogrammet. Tillsammans med Skolverket har myndigheten kommit fram till att utbildningen kan ingå i yrkeshögskolan. Det finns en oro i branschen för att YH-flex ska ställa till det. Man gör också försök till att höja nivån på Naturbruksprogrammet. Branschen har skickat en signal till ledningsgruppen för utbildningen om att utbildningen behöver se över sin progression jmf med gymnasiet.

Lyftes fråga om lämpligt utflöde för respektive inriktning.

Driftledare – stor efterfrågan från näringen, absolut ingen minskning utan snarare en ökning av platserna.

Trädgård – behov i hela branschen, det finns utrymme för ökningar. Det finns behov av en djupare kunskap av skötsel med kanske mer specialiserade områden som är kopplade till samhällsutvecklingen. Utbildningarna skulle kunna vara mer nischade och behöver inte vara så breda. Det finns många specialbehov med en lite dold arbetsmarknad. Odling behövs många fler platser och det är även intressant med utbildningar för personal inom plantskolor.

Djurvårdare – ligga kvar i nuläget och hålla koll på utvecklingen inom gymnasienivån.

De utbildningarna som hamnar mellan gröna och teknik gällande masktekniker är det stort behov av.

YH-flex

Skog har varit mycket drivande gällande YH-flex eftersom man tagit fram en valideringsform. Ett jättebra sätt att få ut folk snabbare till arbetsmarknaden. I övrigt tror alla att det här är bra för det gröna området.

Nyttjande

Utnyttjandet av platserna inom hela YH har gått upp senaste året gått upp rejält.

Driftchef lantbruk har en relativt hög andel utnyttjat.

Ridlärare återkommer Sara om vad som hänt med den inställda ingången.

Anläggare och arborister har också inställda ingångar vilket Göran ska kolla upp och återkomma om.

Studerande

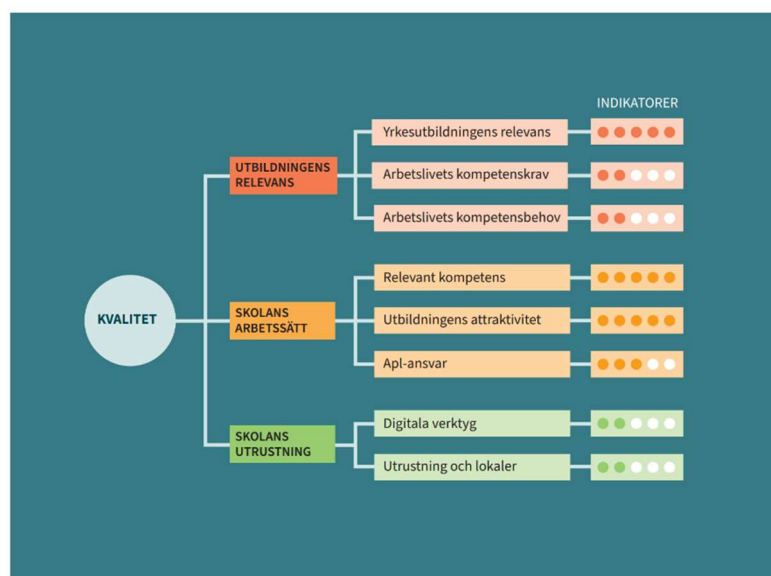
SCB:s statistik över antal examinerade. Det gröna området ligger högre i examensgrad än den totala för hela YH.

Nationella programrådet för naturbruksprogrammet

Skolverkets arbetsgrupp för kvalitet i yrkesutbildning

I februari presenterade Skolverket en broschyr (se även föregående nyhetsbrev) vilken är tänkt att fungera som ett stöd och inspiration för gymnasieskolor, gymnasiesärskolor och för utbildningsanordnare inom kommunal vuxenutbildning i det systematiska kvalitetsarbetet för yrkesutbildningen. Broschyren är ett stödmaterial som Skolverket och de nationella programråden (vari NYN ingår) har arbetat fram tillsammans för att bidra till att stärka kvaliteten i yrkesutbildningen. Materialet har tagits fram av Skolverket som ett led i myndighetens uppdrag att informera om Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 juni 2009 om inrättande av en europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (2009/C 155/01). I rekommendationen, vanligen kallad

EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training), föreslår en uppsättning kvalitetsindikatorer som kan användas vid utvärdering och kvalitetsförbättring av yrkesutbildning på system- och utförarnivå. Under 2019–2020 har de nationella programråden för yrkesutbildning med finansiellt stöd av EU-programmet Erasmus+ diskuterat och föreslagit indikatorer som särskilt bedöms kunna bidra till att den gymnasiala yrkesutbildningens relevans och kvalitet utvecklas. Materialet finns på: <https://www.skolverket.se/publikationsserier/ovrigt-material/2021/kvalitet-i-yrkesutbildning---stodmaterial-till-systematiskt-kvalitetsarbete-for-gymnasial-yrkesutbildning>

Övergång från kursbetyg till ämnesbetyg

17 februari hölls gemensam konferens med Nationella programrådet. Vid denna konferens redovisades bland annat resultatet av Eqavet 2.0 – kvalitet i yrkesutbildning. Det är ett arbete som ledamöter från olika programråd tillsammans med Skolverket gjort för att ta fram kvalitetsindikatorer för yrkesutbildning (se Skolverkets arbetsgrupp för kvalitet i yrkesutbildning ovan).

Vid eftermiddagens enskilda programrådsmöte med naturbruk diskuterades Yrkespaketet/Komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå, samt utredningen om stärkta skolbibliotek och läromedel.

Som en del av januariöverenskommelsen mellan regeringen och samarbetspartierna skall en övergång från kursbetyg till ämnesbetyg i gymnasieskolan arbetas fram. Skolverket har därför bjudit in NYN som deltar i Nationella programrådet, till denna process. Även några av NYN:s diplomerare har anlitats som experter. I regeringens uppdrag till Skolverket ingick även att undersöka möjligheterna att skapa utrymme för elever på alla yrkesprogram att läsa de ämnen som krävs för att få grundläggande behörighet till högskolestudier. Det innebär att gymnasieskolans olika program måste organiseras på ett annat sätt. Processen med att stöpa om programmens kurser till ämnen har påbörjats under februari. Det kommer att bli ett omfattande arbete med att förändra naturbruksprogrammets olika inriktningar från kursbetyg till ämnesbetyg (vad som händer politiskt efter våren får vi återkomma till).

Kurser

17 juni kontaktade Skolverket branschspecifika delar av programrådet. Skolverket har gjort nya yrkesutgångar som i de allra flesta fall är innehållsmässigt identiska med de nuvarande, men där det i några fall har behövts skäras lite då det även skall ges utrymme för bland annat grundläggande behörighet.

NYN höll därefter möte med Skolverket och de föreslagna förändringar kommer även upp vid höstens möte med programrådet 13 oktober.

Lagrådsremiss

31 augusti beslutade regeringen om en lagrådsremiss med förslag till ändringar i betygssystemet och skriver i sitt pressmeddelande: *Bland annat föreslås att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan. Dessutom föreslås att läraren med utgångspunkt i betygskriterier ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Syftet är att betygen i framtiden bättre ska främja elevernas kunskapsutveckling.*

Det nuvarande kursbetygssystemet innebär att slutliga och avgörande betyg sätts i ett ämne efter varje kurs, ibland redan efter första terminen, vilket bidrar till fragmentisering av lärandet och att mer fokus sätts på betygssättning än på undervisning och lärande. Dagens betygssystem upplevs också av många som orättvist. Enstaka sämre prestationer i skolan riskerar att få en för stor påverkan på elevens betyg. Delvis är detta inbyggt i det nuvarande betygssystemet genom principerna för betygssättning.

– Utvecklingen går åt rätt håll i svensk skola. Nu tar vi ytterligare ett steg för att fortsätta höja kunskapsresultaten. Skolan behöver ett betygssystem som speglar faktiska kunskaper, främjar lärande och uppmuntrar elever att anstränga sig. Därför föreslår regeringen nu att ämnesbetyg införs och att en sammantagen bedömning görs vid betygssättning, säger utbildningsminister Anna Ekström.

I lagrådsremissen, som bygger på förslag från Betygsutredningen 2018, föreslår regeringen att den kursutformade gymnasieskolan ersätts av en ämnesutformad gymnasieskola med ämnesbetyg. Ämnesbetyg i stället för kursbetyg kan ge eleverna mer tid att utvecklas i ett ämne innan avgörande betyg sätts. Det ger bättre förutsättningar för ett fördjupat lärande och lärande över tid. Ämnesbetyg ska också användas i gymnasiesärskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

Dessutom föreslås en ny princip vid betygssättning som innebär att betygen A–D ska sättas efter att läraren har gjort en helhetsbedömning av elevens kunskaper med utgångspunkt i betygskriterierna. För alla godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda.

Ändringarna som gäller den nya principen om sammantagen bedömning föreslås börja gälla från juli 2022. När det gäller ämnesbetyg föreslås att de första eleverna som påbörjar sina studier i det nya systemet ska göra det hösten 2025. För att förbereda för övergången till en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2022 att Skolverket nästa

år tillförs ytterligare 10 miljoner kronor till de 20 miljoner kronor som avsattes i budgetpropositionen för 2020 och Universitets- och högskolerådet (UHR) 4,6 miljoner kronor. Under 2023–2026 tillförs totalt 240 miljoner kronor för arbetet med implementering hos skolor och huvudmän.

EUs center för utveckling av yrkesutbildning

27 april besvarade NYN enkät från Cedefop, EUs center för utveckling av yrkesutbildning, vilka har bitt Skolverket att sprida en enkät för att identifiera vilken information avnämare är intresserade av i ett verktyg som illustrerar policyutveckling gällande yrkesutbildning. De nationella programrådets ledamöter passar väl in i den målgrupp Cedefop har med sitt verktyg. https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/VET_Timeline_User_feedback_survey

Skolverket ingår i Cedefops nätverk ReferNet för att samla och sprida kunskap om yrkesutbildning. Cedefop presenterar bl.a. forskningsrapporter och analyser samt interaktiva verktyg om yrkesutbildning i länderna inom EU samt Norge och Island. Bland Cedefops material finns databaser, analysverktyg för matchning mellan utbildning och kompetensbehov, prognoser mm. Besök gärna hemsidan: <https://www.cedefop.europa.eu/sv>.

Nästa programrådskonferens planeras till den 13 oktober.

Nationellt kompetensråd inom det gröna och naturbaserade näringslivet

1 februari möte med det Nationella kompetensrådet för det gröna och naturbaserade näringslivet (ingår i landsbygdsnätverket). Presentation av Utredning om stärkta skolbibliotek och läromedel (U2019:04). Vad gäller skolbiblioteken har ett delbetänkande (SOU 2021:3) överlämnats till skolminister Anna Ekström. För skolbibliotek fanns det mycket forskning och kunskap. Vad gäller läromedel är det annorlunda. Det saknas mycket forskning och statistik.

Utredningen har följande direktiv:

- Analysera hur val av läromedel och andra undervisningsmaterial görs på skolorna (läromedelsstrategin).
- Föreslå hur val av ändamålsenliga och tillgängliga läromedel av hög kvalitet kan underlättas.
- Föreslå hur statens roll bör se ut när det gäller läromedel (tidigare fanns den statliga granskningen men idag tas det fram där de inte finns någon marknad, ex för funktionsnedsatta, i minoritetsspråk, etc. dessutom jämför man med hur det ser ut i andra länder).
- Lämna nödvändiga författningsförslag. (Framförallt om förtydligande i skolförfattningar, men även i skollagen och i läroplanerna).

Utredningens metoder:

- Att möta så många man hinner.
- Läsa forskning och rapporter (det finns lite forskning inom läromedelsbruk, dock finns forskning på specifika produkter).

- Referensgrupp (för konkreta diskussioner, med repr. från branschorganisationer, förlagen, läromedelsförfattare, akademien etc.) och expertgrupp (från dep. och kulturrådet, Kungl. Biblioteket etc.).
- Kunskapsöversikt om läromedel (en forskare tittar på vad lärarhandledning har för betydelse för lärarnas arbete. Caroline Graeske. Biträdande professor i Luleå tekniska universitet tar fram detta material).

Tidigare fanns LTs förlag som gick in i Natur och kultur och då fanns det mycket läromedel på lantbruksområdet. Utredningen har löpande kontakter med flera för att diskutera detta, ex i programråden som Skolverket hållet i. Det finns inget förslag ännu, men det är en vanlig fråga. Om fler områden saknar läromedel är det bra det tas upp. Det är viktigt för utredningen att få in synpunkter.

4 maj Nationellt kompetensråd inom det gröna och naturbaserade näringslivet. Agenda: Rapport Naturvetares arbetsmarknad, Paula Starbäck, Skolverket, Arbetsgrupp för kvalitet i yrkesutbildning, Catharina Matsdotter, Naturbrukets Yrkesnämnd, Utredning om Yrkeslärare, Minna Rydgård, Tillväxtverket, Kompetensförsörjning i livsmedelssektorn, Ann-Britt Karlsson, KSLA, Utbildning, yrkeserfarenhet och kompetens - tankar ur ett KSLA-perspektiv.

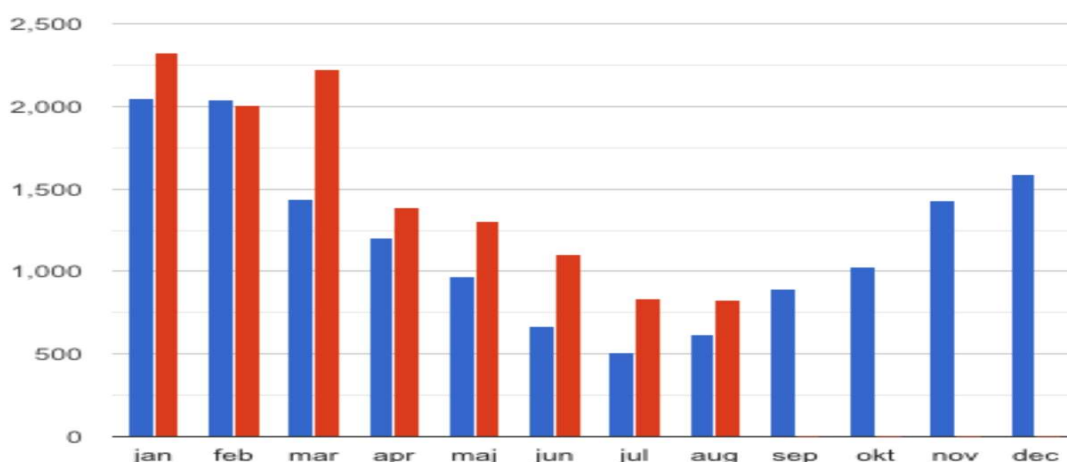
Nästa möte med kompetensrådet är planerat till 13 september.

Gröna Jobb

Gröna jobb har fortsatt stadigt uppåt även första halvåret 2021. Säsongsmissigt sjunker nu antalet jobbannonser och vi går in i en lugnare period. Vi ser att skogsjobben börjar hitta till oss på ett nytt sätt, vilket är tillfredsställande.

- Vi har problem med företag som annonserar hos oss och som vill ta in arbetskraft från tredjeland. För Migrationsverket är enbart annonsering på Platsbanken godkänt och därmed avslår man ansökningarna från tredjeland. Det är beklagligt.
- Vi arbetar på en ny broschyr. Kostnaden täcks till stora delar av annonser från ffa naturbruksskolor och andra branschaktörer. Vi får in bra texter och broschyren kan användas på mässor, av SYV samt naturbruksskolor och branscherna. Ni kommer naturligtvis att få tillgång till den.

DIAGRAM. Antal jobb 2020 och 2021.

Grönt Kort - Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov

15 januari kom uppdaterad information om läget i försöksverksamheten med yrkesprov. Skolverket har nu genomfört höstens uppföljningsmöten med samtliga medverkande yrkesprov. Med hjälp av de synpunkter som framförts på mötena kommer man att skapa en gemensam nulägesbild, som ska bidra till att tydliggöra vilka frågor som är särskilt viktiga att utreda vidare. Målet är att vi i slutredovisningen i februari 2022 ska kunna presentera en eller möjligtvis flera modeller där yrkesprov kan genomföras av samtliga elever som läser en yrkesutbildning på gymnasial nivå, oavsett bransch, yrkesområde, utbildningsort, skola, utbildningsanordnare, lärare och ålder på eleven.

Under våren har Skolverket fokuserat på att formulera och påbörja utredningen av dessa frågor samt att skriva delredovisningen som ska presenteras för Utbildningsdepartementet senast 1 april 2021. För att få ytterligare underlag till nulägesbilden och delredovisningen har Skolverket ställt ett antal frågor:

1. Om yrkesprov ska införas i den gymnasiala yrkesutbildningen behöver detta regleras i styrdokument. Hur kan skola och arbetsliv samverka för att säkerställa att innehåll och nivå på det som ska förevisas i yrkesprovet hålls relevant och aktuellt? Skulle det arbetet kunna genomföras i de nationella programråden? Har ni andra förslag?

NYN:s svar: Det ligger nära till hands att de nationella programråden skulle kunna vara en rimlig plattform och befintlig struktur att hantera styrdokumentet runt yrkesproven på. Emellertid är ju programråden för hela programmen och det skiljer väldigt mycket mellan olika inriktningar inom exempelvis naturbruksprogrammet. Därför tänker vi att det krävs en hel del av branschsammanhållande aktörer som exempelvis NYN för att skapa de mötesplatser och forum inom resp. bransch för att upprätthålla en kontinuerlig branschdialog rörande kriterierna för resp. yrkesprov. I den bästa av världar hade varje lantbruksinriktning ett väl fungerande lokalt programråd som kunde använts som remissinstans och förankringspunkt för NYN, men där är vi inte än på länge känns det som. Skolverket behöver således beakta de inbördes skillnaderna inom programmen om man ska lägga arbetet på detta inom de nationella programråden. Exempelvis trädgård är väldigt varierande med flera yrkesområden under ett tak.

2. Om företrädare för arbetslivet ska vara med och bedöma vid genomförande av yrkesprov,

a) vad krävs för att företrädaren ska ha mandat för uppgiften så att ett yrkesbevis eller motsvarande kan utfärdas efter ett godkänt prov?

NYN:s svar: Det måste vara en person med erkänt yrkeskunnande och personen ifråga måste vara väl insatt i förutsättningar och krav för yrkesproven så det blir likvärdigt. Personen måste vara godkänd av sin bransch. Det är en fördel att någon utifrån kommer och är med och bedömer utifrån ett arbetslivsperspektiv. Om inte det är möjligt så i alla fall en lärare från en annan skola.

NYN har formulerat kriterier (se nedan) för den som examinerar/utfärdar yrkesprovet. NYN anser att i de fall de lokala programråden fungerar på skolorna kan de i samråd med nationella branschaktörer motsvarande NYN, godkänna personer ansvariga för lokala genomförandet av yrkesprovet. NYN:s kriterier enligt följande:

De olika yrkesproven inom lantbruk ska fånga upp att den examinerade både fått med sig kunskaper enligt de aktuella styrdokument som föreligger inom den aktuella inriktningen och vad som anses rimliga förväntningar utifrån arbetslivets krav för den yrkesroll som den examinerade är tänkt att verka i, exempelvis djurskötare eller maskinförare. Nedanstående kriterier är således viktiga grunder för den som ska examinera yrkesprov. Men det är ytterst NYN som godkänner vederbörande genom att göra en samlad bedömning av personen.

Personer (både från näring och skola) som ska examinera bör;

- Ha flerårig bred, praktisk yrkeserfarenhet av de yrkesroller som examineringen riktar sig mot.
- Ha goda nätverk inom branschen och kunna göra trovärdigt att man har förmåga att löpande hålla sig övergripande uppdaterad om gällande praxis och utvecklingsnivå på teknik och arbetsmetoder inom den aktuella inriktningen
- Ha formell grundutbildning inom området. Eftergymnasial utbildning / högskola är önskvärt men inte absolut krav.
- Ha god kännedom om utbildningsvärlden och de styrdokument som skolan har att verka efter som är aktuella för inriktningen.
- Vara erkänd duktig yrkesperson med förmåga att kombinera teori och aktuell praktik och ha förtroende i både bransch och utbildningssektorn.
- Stå för en god värdegrund som hanterar alla människor med respekt.

Enskilda moment i en examination kan delegeras till ytterligare andra kollegor som inte är kvalitetssäkrade av NYN, men det är alltid den av NYN kvalitetssäkrade och godkända examinatorn som med sitt namn är garanten för att examinationen är ärlig och rättssäker. En idé som vi inte vet om det hör hemma i detta svar men NYN:s mest erfarna diplomerare kunde användas för någon form av erfarenhetsutbyte som exempelvis "roadtrip" eller deltagande vid ett seminarium för att dela med sig av den mångåriga kompetens man samlat på sig. Det borde vara obligatoriskt att minst en på varje naturbruksgymnasium får ta del av denna samlade kompetens.

b) hur kan det säkerställas att alla elever i landet som läser en gymnasial yrkesutbildning inom ert yrkesområde får möjlighet att genomföra yrkesprovet inom ramen för sin utbildning?

NYN:s svar: Om yrkesprovet blir en del av utbildningen måste det finnas tydliga ramar om vad som ska ingå och när i utbildningen den ska genomföras. Det måste också vara fastställt vem som bedömer och vilka förutsättningar som måste finnas på skolorna. NYN anser att man genom att lägga upp yrkesprovet som två, eller möjligen flera delprov, borde det vara rimligt att genomföra under skoltid och inom ordinarie schema. Jämförbart med nationellt prov. I det läget borde det kunna bli en naturlig del för alla som går på ett naturbruksgymnasium.

17 februari genomförde NYN ett yrkesprov vid Vreta utbildningscentrum – Naturbruksgymnasiet med 13 elever. Detta prov är ett led i Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov där bl.a. NYN:s Gröna kort ingår.

I maj konstaterades att planerna på ytterligare ett par testomgångar dels på Jälla utanför Uppsala och dels på Vreta utbildningscentrum med åk 2 elever inte gick att genomföra p.g.a. smittläget med Coronavirus.

Under maj möttes NYN och LRF Mjolk för att diskutera Grönt kort i mjölkproduktion. Konstaterades att för studenter med ”mjölk-kompetens” är det gröna kortet inte avgörande för att få jobb idag, eftersom arbetsmarknaden i regel är mycket god. För arbetsgivare finns en potential att lära sig mer om vad kortet innebär och efterfråga det i större utsträckning, till exempel från bemanningsföretag eller i samband med personalrekrytering.

20 augusti meddelade Skolverket att man påbörjat slutredovisningen av arbetet med yrkesprov, och skriver bl.a.: *Det är många intressanta frågor och perspektiv att ta hänsyn till när det gäller eventuella yrkesprov på gymnasial nivå. Skolverkets mål är att den slutredovisning som lämnas i slutet av februari 2022 ska kunna peka på vad som eventuellt är möjligt att gå vidare med. Det innebär att den försöksverksamhet som Ni har medverkat i anses vara slutförd och nu påbörjas bearbetningen av alla gjorda erfarenheter. Skolverkets arbetsgrupp kommer att arbeta vidare med slutredovisningen.*

Remisser och yttranden

28 april inlämnade NYN ett yttrande till Arbetsförmedlingen angående upphandling av arbetsmarknadsutbildningar. Yttrandet hade följande lydelse: Arbetsförmedlingens program Arbetsmarknadsutbildning (AUB) syftar till att ge arbetssökande bättre möjligheter att få ett arbete och samtidigt ge arbetsgivare bättre förutsättningar att få arbetssökande med lämplig kompetens. Naturbrukets Yrkesnämnd upplever ett stort behov av att få vara med och påverka innehållet vid upphandling av arbetsmarknadsutbildningar. Särskilt inom trädgårdsutbildningar upplever vi ett behov av att delta i arbetet med att ta fram innehåll i utbildningarna. Även vad gäller kvalitetskontroll önskar vi vara med och påverka, exempelvis de kriterier som krävs för att få bli utbildningsanordnare. Vi accepterar inte att utbildningsanordnaren anlitar underentreprenörer då det borgar för dålig kvalitet i och med att den som vunnit upphandlingen tar en stor del av medlen och underentreprenören endast får en mindre del. Därmed är risken uppenbar att kvaliteten blir

lidande. Det är ytterst angeläget att den som får uppdraget att hålla utbildning måste ha egen kompetens och för utbildningen viktigt material och utrustning.

11 juni inkom NYN med ett yttrande över utredningen Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3). I yttrandet redovisades erfarenheter som ordförande Marcus Söderlind har från naturbruksprogrammet och odlingskurserna. Framförs att staten behöver ta ett ansvar och stå för en basfinansiering för att nya läromedel tas fram. Idén bygger på hur Jordbruksverket tar fram rådgivningsmaterial som finansiering av landsbygdsprogrammet och att Skolverket skulle få ett liknade uppdrag och budget att ta fram läromedel. Skolverket skulle sedan i samverkan med branscherna och skolorna inventera behov och utlysa/lägga ut på anbud att ta fram läromedel. Skolverket skulle sedan äga rätten till materialet och förvalta det via en webbportal där det skulle finnas för nedladdning. Skolverket ska även ha ansvar för att icke aktuellt material tas bort och utlysa medel när det uppstår behov av uppdatering.

17 augusti, tog utbildningsminister Anna Ekström emot slutbetänkandet från Utredningen om stärkta skolbibliotek och läromedel, som gäller läromedel. I samband med överlämnandet hölls en digital pressträff

<https://www.youtube.com/watch?v=HLNDNYNhvgU>

Aktuellt från styrelsen

15 januari Naturbrukets Yrkesnämnd (NYN) rapporterat till Riksrevisionen vilka genomför en granskning av yrkeshögskolans effektivitet och styrning. Med anledning av granskningen har yrkesnämnden fått svara på ett antal frågor bl.a. kring hur Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH, inhämtar information från våra organisationer vid framtagandet av analyser av arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan. Frågorna rör även yrkeskunskapen hos de arbetssökande som har genomgått en yrkeshögskoleutbildning.

15 april höll NYN styrelsesammanträde. På agendan; genomlysning av information till styrelsen i form av nyhetsbrev etc, budget för Gröna Jobb, godkännande av årsredovisning, Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov, Nationella programrådet, Dimensioneringsutredningen, Betygsutredningen, Biblioteks- och läromedelsutredningen, Myndigheten för yrkeshögskolan.

2 juni höll NYN årsmöte. Denna gång var mötet i form av en videokonferens. Medlemsorganisationerna i NYN anmälde följande styrelseledamöter, suppleanter, ordförande respektive vice ordförande t.o.m. nästa årsmöte, i enlighet med NYN:s stadgar:

Medlemsorganisation	Ordinarie ledamöter	Suppleanter
Lantbrukarnas Riksförbund	Marcus Söderlind, ordf. (AU) Sofia Karlsson Filip Axelsson	Jenny Höglund Håkan Persson Wictoria Bondesson -
Gröna arbetsgivare	Lena Andersson (AU) Ann-Soffie Perrin	Henrik Persson -
Kommunal	Anja Westberg v.ordf. (AU) Jörgen Gustavsson	Catriné Allansdotter Sandberg -
Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation	Christer Pettersson	-
Unionen	Kristina Fanberg	-
Trädgårdsanläggarna	Carina Wallin	Göran Andersson
LRF Trädgård	Märta Johansson	Marcus Söderlind
Svensk Djursjukvård	Kristine Wiklund	Lars-Olov Söderberg

WorldSkills/Yrkes-SM

26 april möte med WorldSkills kring Yrkes-SM 10-12 maj 2022 i Arenastaden i Växjö. Målgrupp åk 8 och 9-elever. NYN planerar bistå med några av våra diplomerare vilka skulle kunna medverka med uppvisningsyrken, prova-på-aktiviteter mm. NYN avsäger sig dock koordineringsansvar för helheten av yrkesområden inom NB.

Elevstatistik

Elevstatistik Naturbruksprogrammet, antal elever 1999 - 2021 *

	Förändring sökande mot året innan:			Förändring mot året innan:			Antagna 15/9	Antal elever per inriktning i årskurs 2							Ak1+2+3	Årskull 31/12
	procent	1:a hand	Andel sökande % av årskull	Andel antagn % av årskull	relativt årskull	elevantal åk 1		Lantbruk	Trädgård	Skog	Djur	Häst	Naturturism	Övriga		
1999	-	2178	2,20	2,30	-	-	2269	521	144	278	389	501	-	224	6 727	98 800
2000	14	2476	2,45	2,38	3,6	6,2	2409	428	148	245	402	558	-	264	6 468	101 220
2001	12	2767	2,61	2,38	-0,1	4,4	2516	446	138	212	513	559	-	297	6 354	105 858
2002	30	3601	3,29	2,46	3,4	7,0	2691	399	126	254	571	593	-	314	6 478	109 482
2003	5	3784	3,38	2,88	17,1	19,8	3225	478	168	287	721	717	-	344	6 428	112 076
2004	15	4338	3,63	3,01	4,7	11,6	3598	497	166	331	786	797	-	430	9 430	119 381
2005	0	4341	3,54	3,00	-0,3	2,6	3690	548	154	391	910	845	-	418	9 834	122 798
2006	4	4525	3,48	2,83	-5,8	-0,2	3682	525	168	375	979	845	-	376	10 024	130 105
2007	-9	4101	3,17	2,76	-2,4	-2,9	3577	508	175	329	968	857	225	257	10 059	129 451
2008	-2	4037	3,17	2,75	-0,5	-2,0	3505	528	135	341	947	797	259	179	9 867	127 500
2009	-1	3980	3,25	2,78	1,0	-3,1	3397	558	123	370	1009	677	214	201	9 654	122 379
2010	-5	3780	3,20	3,03	9,2	5,4	3582	556	99	316	965	795	293	182	10 003	118 226
2011	-21	3003	2,73	2,71	-10,4	-16,6	2987	504	89	323	1024	782	274	216	9 274	110 072
2012	-8	2773	2,69	2,66	-1,8	-8,1	2744	507	77	305	916	579	190	134	8 573	103 013
2013	-4	2666	2,69	2,66	-0,3	-4,2	2629	432	52	312	859	504	159	65	7 607	98 985
2014	-10	2401	2,42	2,35	-11,6	-11,4	2329	426	48	286	787	439	162	40	6 739	99 186
2015	1	2415	2,43	2,31	-1,8	-1,8	2288	411	34	247	809	405	186	8	6 486	99 226
2016	-1	2402	2,33	2,23	-3,5	0,3	2296	419	48	268	802	363	162	14	6 356	103 168
2017	4	2499	2,38	2,31	3,6	5,4	2419	344	56	255	817	340	170	69	6 519	104 892
2018	32	3297	2,98	2,88	25,0	31,8	3188	439	71	253	1105	511	327	55	8 501	110 574
2019	4	3415	2,99	2,79	-3,2	0,1	3191	466	58	292	1173	574	348	17	8 723	114 377
2020	4	3541	3,03	2,84	1,6	3,9	3316	464	58	302	1150	603	346	38	9 128	116 944
2021	8	3822	3,24													117 918

Källa: Gröna arbetsgivare och Naturbruksskolornas Förening, NF. Sammanställningssidan gäller medlemsskolorna i NF. Fylligare information finns i övriga bifogade filer.

Nämnden för internationellt praktikantutbyte

17 juni höll Nämnden för internationellt praktikantutbyte inom naturbruk (praktikantnämnden) årsmöte. Antalet inresande praktikanter ligger de senaste åren stadigt på drygt fyrahundra (428 år 2020). Sett över en femårsperiod har antalet inresande praktikanter mer än fördubblats. Praktikantnämnden är organisatoriskt underställd Naturbrukets Yrkesnämnd. Den löpande verksamheten handhas av Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF. Kommitténs verksamhet består av att främja praktikantutbytet mellan Sverige och andra länder.

För ytterligare information - välkommen kontakta NYN:s kanslichef
Michael Insulander, michael.insulander@lrf.se tel. 010-184 44 36